

1. Tematický okruh: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

(doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc.)

Úvodem

Geografické informace jsou sdělení o prostorovosti světa, v němž žijeme – místech, územích (přesněji: teritoriích a kvatorcích – většina povrchu Země jsou moře, oceány), krajinách, regionech – která mají význam pro jejich pochopení a naše jednání s důrazem na udržitelnost kvality života zahrnující i stav životního prostředí. (Hynek, A., 2011). Proto by měly být východiskem zmíněné 4 typy prostorovosti začínající místem, v němž žáci žijí a jsou svou zkušeností obeznámeni.

Geografické informace jsou sestaveny, uspořádány, zpracovány, uloženy a reprezentovány různými způsoby. Během školní docházky by se měli žáci naučit pracovat s různými zdroji informací, práci s mapami a dalšími geografickými znázorněními, pomůckami a technikami, aby žák získal, zpracoval a předal informaci o světě z prostorové perspektivy, které se ve svém důsledku odrazí v pochopení prostorové organizace lidské společnosti.

1. A Dovednosti týkající se práce s informacemi

Pokud se budeme nadále nazývat informační společností, pak určitě nemůžeme opomenout autorská práva a správné uvádění zdrojů. Zatím není citování zdrojů v prostředí základního vzdělávání příliš běžné. Je to úkol pro všechny předměty a rozhodně do základního vzdělávání patří. V našich učebnicích dále chybí téma, kde hledat zdroje pro odpovědi a jak je správně využívat.

SBĚR INFORMACÍ	sběr dat z terénního výzkumu prostřednictvím pozorování, měření, experimentování, vytváření situačních plánů, náčrtů, mentálních map, mapování atd. sběr dat ze sekundárních zdrojů, především z kartografických produktů, globu, map, kartogramů, leteckých snímků, historických snímků a map, učebnic, knih, časopisů, stat. ročenek, internetu atd. Uvádění zdrojových pramenů a jejich citace.
ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ	převedení získaných údajů do grafů, náčrtů, map, plánů...; práce s textem, tvořivé psaní; umělecká a návrhářská práce, prostorový design...
INTERPRETACE INFORMACÍ	interpretace údajů pomocí grafů, diagramů, kartogramů, náčrtů, map, atlasů, plánů, fotografií, leteckých a družicových snímků atd.
HODNOCENÍ INFORMACÍ	zjišťování věrohodnosti a objektivity získaných informací prostřednictvím vhodných nástrojů k jejich posouzení, kritické myšlení, hodnocení z více úhlů včetně z vlastního pohledu

Cvičení č. 1 Zpracuj přidělený článek podle následujících pokynů. Vyber článek podle vlastního uvážení a zpracuj.

Úkoly pro hodnocení informací

1. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
2. Posud':
 - Co znamená tato informace?
 - K čemu slouží?
 - Jak ji můžeme využít?
 - Jaký má význam v určitém kontextu?
 - Zda je článek napsán přesvědčivě;
 - Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
 - Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
 - Jaké to má dopady do mého osobního života?
 - Kdo psal tento článek?
 - Odkud čerpal informace?
3. Vyhledej článek a napiš jeho přesnou citaci.